

ประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทย

[Types of Commands in Spoken Thai]

โดย

นางสาว แสงสุวิทย์ สีนชวณิก ค.ม.

006263

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิชามัธยมศึกษา

พ.ศ. 2510

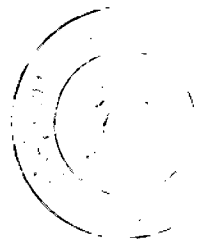
บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาแบบประโยคคำสั่งที่ใช้พูดในภาษาไทย ข้อมูลที่นำมาศึกษานี้ ได้มาจากการสนทนาระหว่างผู้วิจัยและบุคคลอื่น ๆ อาทิเช่น เพื่อนนิสิต, เพื่อนครู, และสมาชิกภายในบ้าน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ใช้ภาษาไทยแบบที่พูดกันในกรุงเทพฯ ในการดำเนินการวิจัย ได้ใช้วิธีพิจารณาโดยยึดกรอบประโยคทดสอบเป็นหลักในการแบ่งประเภทคำที่ปรากฏในประโยคแบบต่าง ๆ จากผลการศึกษาอาจสรุปได้ว่า ประโยคคำสั่งนี้อาจแบ่งประเภทออกตามโครงสร้างได้ 4 ประเภท คือ ประโยคคำสั่งที่เริ่มต้นด้วย คำกริยา, ประโยคคำสั่งที่เริ่มต้นด้วย "คำเฉพาะ" หรือ "วลีเฉพาะ", ประโยคคำสั่งที่เริ่มต้นด้วย คำหน้ากริยา และจบลงด้วยคำว่า "ไป" หรือ "นะ" และประโยคคำสั่งที่ปรากฏในรูปประโยคบอกเล่า, และประโยคคำถาม นอกจากนั้นยังได้แบ่งประโยคคำสั่งที่มีความหมายในเชิงคำสั่ง ออกเป็น 5 ประเภท คือ ประเภทคำสั่งบังคับ, ประเภทคำสั่งห้าม, ประเภทคำสั่งขอร้องอ่อนวอน, ประเภทคำสั่งแกมรักชวน, และประเภทคำสั่งแกมแนะนำ

วิทยานิพนธ์นี้แบ่งออกเป็น 6 บท คือ บทนำ ซึ่งอธิบายถึงการรวบรวมข้อมูลและวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ บทที่ 2 คือ คำจำกัดความของประโยคคำสั่ง บทที่ 3 คือ ประเภทของประโยคคำสั่ง ซึ่งแบ่งตามโครงสร้างทางไวยากรณ์โดยอาศัยการแบ่งหมวดคำของนางสาววิจิตร ณัฏฐวิมลย์ (นางวิจิตร ณัฏฐกุล) เป็นหลักในการแบ่งประเภทคำที่ปรากฏในประโยคแบบต่าง ๆ บทที่ 4 คือ คำอธิบาย ซึ่งมีส่วนอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงความหมายของประโยคคำสั่งให้ถึงจุดหนักแน่น หรือ เบื้องต้น บทที่ 5 คือ ประเภทของคำสั่งที่แบ่งตามความหมายที่เป็นที่เข้าใจกัน และ บทสุดท้าย คือ บทสรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะให้นำผลของการวิเคราะห์นี้ไปเปรียบเทียบกับประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ของภาษาต่างประเทศ อาทิเช่น ภาษาอังกฤษ, ภาษาฝรั่งเศส โดยให้ตัวอย่างการเปรียบเทียบภาษาอังกฤษและภาษาไทย เพื่อให้การเรียนการสอนเหล่านี้แก่คนไทย หรือสอนภาษาไทยแก่คนที่พูดภาษาเหล่านี้ให้โดยดียิ่งขึ้น

การจัดประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ พึงตามโครงสร้าง และตามความหมาย ตลอดจนการใช้คำอธิบายกับคำสั่ง แต่ละประเภทเป็นของงานของการวิเคราะห์ครั้งนี้ นอกจากนี้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้เสนอข้อแตกต่างและลักษณะที่เหมือนกันระหว่างคำสั่งภาษาไทย และภาษาอังกฤษพร้อมทั้งข้อเสนอแนะการสอนประโยคคำสั่งภาษาอังกฤษให้แก่คนไทยอีกด้วย

ถึคักรรรมปรระกาศ

วึพษานึพนธัณบับนึ สำเรัจองคัคัวยควำมกรุณำของ อำจรรยั คร.พรธณึ สำกวัค
อำจรรยัคัปรึภำษำแะควำมคัุมกำรวัจยั คัผู้รึงคัคักรุณำคัให้คำแะน่ำปรึภำษำ แะควำมเอำใจใส่
ร่วบเพลือตอขำงคัเออชัคัคังคัแะเรมคันจนกรหังงำนคัให้สำเรัจองคัโดยสมบุรณั

นอคจากนัคนัผู้เชึยนบับรึฐศึภำษำรึงในพรหะคณั รอง คัผู้ร่วบคัษำครำจรรยั คร.จรุณัคัศึน
คัคัฤคัษำนำนั แะ อำจรรยั คร.วัจยัคัศึน ภำษำคัพงคั นึคัคักรุณำคัให้คำแะน่ำ คักรวจ แะนักรัเออชั
คัคัคัพรอง ในวึพษานึพนธัณบับนึ คัผู้เชึยนชอกรำมรอบพรหะคณัพำนอำจรรยัคัหัง 3 พำน เป็นเอำยง
คัสูงวៃ ๗ คัคันัคัวบ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่ 1 คำนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 ขอบความของปัญหา.....	4
1.3 ความมุ่งหมายในการวิจัยนี้.....	4
1.4 ความจำเป็นที่จะต้องมีการวิจัยนี้.....	4
1.5 การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้.....	4
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่ใคร่รับจากการวิจัยนี้.....	8
1.8 การเก็บข้อมูล.....	8
1.9 วิธีดำเนินการคนควาและวิจัย.....	9
บทที่ 2 คำจำกัดความ.....	10
บทที่ 3 ประเภทของประโยคคำสั่งแบ่งตามโครงสร้าง.....	12
3.1 คำสั่งเริ่มต้นด้วยคำกริยา.....	12
3.1.1 คำสั่งที่เป็นคำเดี่ยวโดด ๆ (กริยาอาการที่ใช้เป็นคำสั่ง).....	12
3.1.2 คำสั่งที่เริ่มต้นด้วยกริยาอาการ.....	13
3.1.3 คำสั่งที่เริ่มต้นด้วย วลีกริยา.....	14
3.1.4 คำสั่งที่ประกอบด้วยคำกริยาและคำกริยาอาการขอบ.....	15
3.1.5 คำสั่งที่ประกอบด้วยคำกริยาและคำหลังกริยา.....	16
3.1.6 คำสั่งที่ประกอบด้วยคำกริยาและคำวิเศษณ์.....	19
3.1.7 คำสั่งที่ประกอบด้วยคำกริยา, คำหลังกริยา, และคำกริยาอาการขอบ.....	22

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.1.8	คำสิ่งที่ประกอบด้วยคำกริยา, คำหลังกริยา และคำ- วิเศษณ์.....	23
3.1.9	คำสิ่งที่ประกอบด้วยคำกริยา, คำกริยาอาการยอ และคำวิเศษณ์.....	24
3.1.10	คำสิ่งที่ประกอบด้วยคำกริยา, คำหลังกริยา, คำกริยา อาการยอ และ คำวิเศษณ์.....	25
3.2	คำสิ่งที่เริ่มต้นด้วย "คำเฉพาะ" หรือ "วลีเฉพาะ".....	26
3.2.1	คำว่า "อย่า".....	26
3.2.2	คำว่า "กรุณา".....	28
3.2.3	คำว่า "โคโปรค".....	30
3.2.4	คำว่า "วาน".....	31
3.2.5	คำว่า "ช่วย".....	33
3.2.6	คำว่า "เชิญ".....	34
3.3	ประโยคคำสิ่งที่เริ่มต้นด้วย คำหน้ากริยา และลงท้ายด้วยคำว่า "ไป" หรือ "มะ".....	35
3.4	ประโยคคำสิ่งอื่น ๆ ที่ปรากฏมาในรูปประโยคต่าง ๆ.....	39
3.4.1	ประโยคคำสิ่งที่ปรากฏมาในรูปประโยคบอกเล่าลักษณะต่าง ๆ	39
3.4.1.1	ประโยคที่ใช่คำว่า "ทอง".....	39
3.4.1.2	ประโยคที่ใช่คำว่า "ควร".....	40
3.4.1.3	ประโยคที่ใช่วลี "เสียดีกว่า".....	40
3.4.1.4	ประโยคที่ประกอบด้วย "ยังจะ" กริยา, และ "อยู่อีก".....	40
3.4.2	ประโยคคำสิ่งที่ปรากฏในรูปประโยคคำถาม.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 คำอภัย (Particles) ที่ใช้ในประโยคคำสั่ง.....	42
<u>ซี, นะ, เอะ, เอะนะ, ละ</u>	
บทที่ 5 ประเภทของประโยคคำสั่งแบ่งตามความหมายในเชิงต่าง ๆ.....	64
5.1 คำสั่งประเภทบังคับ.....	64
5.2 คำสั่งประเภทห้าม.....	66
5.3 คำสั่งประเภทขอร้องอ่อนน้อม.....	68
5.4 คำสั่งประเภทชักชวน.....	70
5.5 คำสั่งประเภทแนะนำ.....	73
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	84